

PRONOMS INTERROGATIUS I INDEFINITS

PRONOMS-ADJECTIU INTERROGATIUS

❖ QUIS, QUAE, QUOD // QUI, QUAE, QUOD

	SINGULAR			PLURAL		
	masculí	femení	neutre	masculí	femení	neutre
N	QUIS / QUI	QUAE	QUID / QUOD	Qui	Quae	Quae
AC.	Quem	Quam	Quod	Quos	Quas	Quae
G	Cuius	Cuius	Cuius	Quorum	Quarum	Quorum
D	Cui	Cui	Cui	Quibus	Quibus	Quibus
AB.	Quo	Qua	Quo	Quibus	Quibus	Quibus

NOTES: Les formes **quis** i **quid** funcionen com a pronoms:

Quis custodiet custodes? “ Qui vigilarà els vigilants?”
Quid facis? “ Què fas?”

Les formes **qui** i **quod** funcionen com a adjectius:

Qui homo venit? “ Quin home ha vingut?”
Quod oppidum cepisti? “ Quina fortalesa has conquerit? ”

❖ UTER, UTRA, UTRUM

	SINGULAR			PLURAL		
	masculí	femení	neutre	masculí	femení	neutre
N	UTER	UTRA	UTRUM	Utri	Utrae	Utra
AC.	Utrum	Utram	Utrum	Utros	Utras	Utra
G	UTRIUS	UTRIUS	UTRIUS	Utrorum	Utrarum	Utrorum
D	UTRI	UTRI	UTRI	Utris	Utris	Utris
AB.	Utro	Utra	Utro	Utris	Utris	Utris

PRONOMS-ADJECTIUS INDEFINITS

QUIS, QUAE, QUOD

- ◆ Formats a partir de quis, quae, quod

Aliquis, aliqua, aliquod “algú”
Quicumque, quecumque, quodcumque “qualsevol que”
Quidam quaedam, quoddam “un tal, un”
Quisquam, quaequam quodquam “algú”
Quisquis, quaequae, quidquid “qualsevol que, tothom que”
Quivis, quaevis, quodvis “qualsevol”

- ◆ Formats a partir d'uter, utra, utrum

Alteruter, alterutra, alterutrum “un dels dos”
Uterque, utraque, utrumque “un i altre”

- ◆ Formes no compostes

Alius, alia, aliud “un altre (entre molts)”
Alter, altera, alterum “l'altre (entre dos)”
Nemo, neminis “ningú”
Nihil (indeclinable) “res”
Nullus, nulla, nullum “cap”
Solus, -a, -um “sol”
Totus, -a, -um “tot”
Ullus, -a, -um “ningú”

Miramur animalia quaedam quae per medios ignes sine noxa corporum transeunt.

(Sèneca)

Hunc Aratus et alii complures Pegasum, Neptuni et Medusae Gorgonis filium, dixerunt (Higini)

Serpentes abigit et scorpiones odore atque, ut aliqui tradiderunt, bestias omnes. (Plini el vell)

Interrogabis fortasse quid ego faciam qui tibi ista praecipio (Sèneca)

PRONOMS INTERROGATIUS I INDEFINITS

Erant in quodam campo circa fontem duae aves simul cum testudine, quae ibi erat: erant autem omnes tres studiosi et amici. Quodam vero tempore, cum non plueret super terram, defecit aqua fontis, qui erat ibi. Quae cum vidissent hoc, consultae sunt ad invicem relinquere locum illum et quaerere alium; et accedentes ad testudinem volebant licentiari ab ea, et dicunt ei: Intendimus recedere ab hoc loco, quia aqua deficit nobis. Quibus dixit: Scio, inquam, quoniam non deficit vobis aqua, sed mihi miserae, quae non valeo vivere nisi in ea; nam vos potestis vivere in aliis locis. Nunc obsecro vos, facite mecum misericordiam et ducite me vobiscum, ubi esse intenditis. Quae dicunt: Volumus tibi conferre gratiam, et te conferre nobiscum ad locum; sed quando te portabimus per aerem et viderit te aliquis homo et loquatur de te, cave ne respondeas verbum. Quibus dixit: Ista faciam. Dicunt ei: Accipe in ore tuo parvum lignum, et apprehende illud fortiter tuis dentibus, et ego apprehendam unam extremitatem ligni et socius

meus alteram. Et fecerunt ita. Et cum deferrent ipsam per aerem, viderunt eam homines et mirantes sibi inter se dicentes: Videte miracula: testudo volat per aerem inter duas aves. Illa vero audiens dixit eis: Ita facio, malo vostro velle. Et cum aperiret os suum, evulso ligno de ore suo, corruit in terram, et mortua est.

JOHANNES DE CAPUA, *Directorium humanae vitae alias parabolae antiquorum sapientum*

Completeu la traducció amb les formes pronominals que hi manuquen

En _____ camp prop d'una font hi havia dues aus conjuntament amb una tortuga _____. vivia allí. Totes tres eren espavilades i amigues. Un dia, com que no plovia damunt la terra, es va acabar l'aigua de la font _____ hi havia allí. Les aus, quan _____ van veure, es plantejaven abandonar _____ lloc i cercar-ne _____; aproplant-se a la tortuga buscaven l'aprovació d'_____ i _____ diuen: pensem allunyar-nos d'_____ lloc ja que _____ acaba l'aigua. La tortuga els va dir: Sé dic que manca aigua però no _____, sinó _____ desgraciada que no puc viure si no és dins _____; de fet, _____ podeu viure en _____ llocs. Ara _____ prego que tingueu compassió de _____ i se _____ enduguueu _____ allà on intenteu arribar. Les aus diuen: Volem complaure_____ i dur_____ fins a algun lloc. Ara bé, quan _____ portem per l'aire i _____ vegi _____ home i parli _____, tingues ben present no respondre. Ella els diu: _____ faré. _____ diuen: Agafa amb el teu bec una branca petita i mossega____ fort amb les dents. _____ agafaré una punta de la branca i la meva companya _____. I així ho van fer. Quan _____ portaven pel cel, uns homes _____ van veure i meravellant-se es deien _____: Guaiteu el prodigi, una tortuga vola pel cel entre dues aus. _____ en sentir-ho _____ va dir: Així és, ocupeu-vos de les vostres desgràcies!! Quan va obrir el bec i va deixar anar la branca, va caure a terra i va morir.

Els dos bàndols es preparen per al combat

In his operibus consiliisque biduum consumitur. Tertio die magna iam pars operis Caesaris processerat. Illi hora circiter una legiones educunt aciemque sub castris instruunt. Caesar ab opere legiones reuocat, equitatum omnem convenire iubet, aciem instruït.

CÈSAR, De bello civili, I, 82

Ordres de Cèsar

Caesar eas cohortes cum exercitu suo coniunxit Attiumque incolumem dimisit. Caesar primis diebus castra magnis operibus munire et ex finitimis municipiis frumentum comportare reliquaque copias exspectare instituit. Triduo legio VIII ad eum uenit cohortesque (uenient) ex nouis Galliae dilectibus XXII equitesque ab rege Norico circiter CCC quorum aduentu altera castra ad alteram oppidi partem ponit.

CÈSAR, De bello civili I, 18

Les tropes de Pompeu i de Cèsar coincideixen en el riu Segre

Fabius finitimarum civitatum animos litteris nuntiisque temptabat. In Sicore flumine pontes effecerat duos distantes inter se milia passuum IIII. His pontibus pabulatum mittebat, quod ea quae citra flumen fuerant superioribus diebus consumpserat. Hoc idem fere atque eadem de causa Pompeiani exercitus duces faciebant, crebroque inter se equestribus proeliis contendebant.

CÈSAR, De bello civili I, 40

Sicor, -is n. "Segre"

Quod "ja que"

Transissent: pret. plusq. Subj de transeo

Sequeretur impf. Subj. de sequor

eadem de causa = de eadem causa